

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2023 ел, 2 февраль

г.Казань

КАРАР

№ 83

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында «Торак төзелеше үсешенә ярдәм итү турында» 2008 елның 24 июлендәге 161-ФЗ номерлы Федераль законны гамәлгә ашыру чаралары хакында» 2013 ел, 17 июнь, 414 нче карарына үзгәрешләр керту турында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты КАРАР БИРӘ:

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында «Торак төзелеше үсешенә ярдәм итү турында» 2008 елның 24 июлендәге 161-ФЗ номерлы Федераль законны гамәлгә ашыру чаралары хакында» 2013 ел, 17 июнь, 414 нче карарына (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2020 ел, 24 февраль, 131 нче карары белән кертелгән үзгәрешләрне исәпкә алыш) түбәндәгә үзгәрешләрне кертергә:

исемен түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«Татарстан Республикасында торак-төзелеш кооперативлары әгъзаларына кабул ителү хокукуна ия гражданнарның исемлекләрен төзү турында»;

преамбуланы түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«Россия Федерациясе Жир кодексын гамәлгә керту турында» 2001 елның 25 октябрендәге 137-ФЗ номерлы Федераль законның³ статьясындагы 92 пункты һәм «Торак төзелеше үсешенә ярдәм итү турында» 2008 елның 24 июлендәге 161-ФЗ номерлы Федераль законның 165 статьясындагы 4 өлеше нигезендә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты КАРАР БИРӘ:»;

1 пунктта:

икенче абзацны түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«Торак-төзелеш кооперативлары әгъзаларына кабул ителергә мөмкин аерым категориядәгә гражданнар исемлеге һәм Татарстан Республикасында мондый кооперативлар әгъзалыгына кабул ителергә хокуку булган гражданнар исемлекләренә күрсәтелгән гражданнарны керту нигезләре;»;

өченче абзацны түбәндәгө редакциядә бәян итәргә:

«Татарстан Республикасында торак-төзелеш кооперативлары әгъзаларына кабул ителү хокуқына ия гражданнарның исемлекләрен төзу қагыйдәләре.»;

әлеге карап белән расланган Татарстан Республикасында «Торак төзелеше үсешенә ярдәм итү турында» 2008 елның 24 июлендәге 161-ФЗ номерлы Федераль законны нигезендә гражданнарны торак белән тәэммин итү максатларында төзелә торган торак-төзелеш кооперативлары әгъзаларына кабул ителергә хокуклы гражданнарның аерым категорияләре исемлекләрен формалаштыру қагыйдәләрен яңа редакциядә бәян итәргә (кушымтада бирелә);

әлеге карап белән расланган Татарстан Республикасында «Торак төзелеше үсешенә ярдәм итү турында» 2008 елның 24 июлендәге 161-ФЗ номерлы Федераль законны нигезендә гражданнарны торак белән тәэммин итү максатларында төзелә торган торак-төзелеш кооперативлары әгъзаларына кабул ителергә хокуклы гражданнар исемлекләрен формалаштыру қагыйдәләрендә:

исемен түбәндәгө редакциядә бәян итәргә:

«Татарстан Республикасында торак-төзелеш кооперативлары әгъзаларына кабул ителү хокуқына ия гражданнарның исемлекләрен төзу қагыйдәләре»;

1 пунктта «Торак төзелеше үсешенә ярдәм турында» 2008 елның 24 июлендәге 161-ФЗ номерлы Федераль закон белән» сүzlәрен «Россия Федерациясе Жир кодексын гамәлгә керту турында» 2001 елның 25 октябрендәге 137-ФЗ номерлы hәм «Торак төзелеше үсешенә ярдәм турында» 2008 елның 24 июлендәге 161-ФЗ номерлы федераль законнар белән (алга таба - исемлекләр)» сүzlәренә алмаштырырга;

2 пунктны түбәндәгө редакциядә бәян итәргә:

«2. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында «Торак төзелеше үсешенә ярдәм итү турында» 2008 елның 24 июлендәге 161-ФЗ номерлы Федераль законны гамәлгә ашыру чаралары хакында» 2013 ел, 17 июнь, 414 нче карапы белән расланган Торак-төзелеш кооперативлары әгъзаларына кабул ителергә мөмкин аерым категориядәге гражданнар исемлеге hәм Татарстан Республикасында мондый кооперативлар әгъзалыгына кабул ителергә хокуку булган гражданнар исемлекләренә күрсәтелгән гражданнарны керту нигезләренең 1.1 hәм 1.2 пунктларында күрсәтелгән гражданнар исемлекләргә (алга таба - Исемлек) кертелүгә хокуклы.»;

3 пунктта «, әлеге Қагыйдәләрнең 1 пунктында күрсәтелгән» сүzlәрен төшереп калдырырга;

4 пунктны түбәндәгө редакциядә бәян итәргә:

«4. Исемлекләргә керту өчен Исемлекнең 1.1 пунктының «а» - «г» пунктчаларында hәм 1.2 пунктында күрсәтелгән гражданнар әлеге пунктта күрсәтелгән документларны аларның эш урыны буенча торак мәсьәләләре буенча комиссиягә (алга таба - Торак комиссиясе), өч hәм аннан да күбрәк баласы булган гражданнар - яшәү урыны буенча Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекенең жирле үзидарә органына (алга таба - жирле үзидарә органы) тапшыралар.

Исемлекләргә керту түбәндәгө документлар hәм белешмәләр нигезендә гамәлгә ашырыла:

а) әлеге Кагыйдәләргә 1 нче күшүмтә нигезендәге форма буенча исемлеккә кергү турында гариза (алга таба – гариза);

б) гражданның һәм аның гайлә әгъзаларының шәхесен таныклый торган документларның күчермәләре;

в) гражданның гайлә составын раслый торган документларның күчермәләре ("Гражданлык хәле актлары турында" 1997 елның 15 ноябрендәге 143-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә бирелгән гражданлык хәле актларын дәүләт теркәве турында таныклык), моңа әлеге пунктның «з» һәм «и» пунктчаларында күрсәтелгән документлар керми;

г) жирле үзидарә органының гражданны торак урынына мохтаҗ дип тану турындагы каарының күчермәсен;

д) дәүләт кадастр исәбен алуны, хокукларны дәүләт теркәвенә алуны, Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрын алыш баруны гамәлгә ашыручи органнан гражданда һәм аның гайлә әгъзаларында булган күчемсез мөлкәт объектлары турында белешмәләр;

е) Исемлекнең 1.1 пункттындагы «а» – «г» пунктчаларында һәм 1.2 пункттында күрсәтелгән оешмаларда (учреждениеләрдә) гражданның кимендә биш ел гомуми эш стажын раслый торган документлар (белешмәләр);

ж) Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалык министрлыгы тарафыннан расланган форма буенча шәхси мәгълүматларны (гражданга һәм аның гайлә әгъзаларына) эшкәртүгә ризалык;

з) чит ил дәүләтенең компетентлы органнары тарафыннан бирелгән граждан хәле актларын дәүләт теркәвенә алу турында таныклыклар һәм аларның рус теленә нотариаль таныкланган тәржемәсе;

и) гражданлык хәле актларын теркәү органнары яисә Россия Федерациясе консул учреждениеләре тарафыннан бирелгән баланы уллыкка алу турында таныклыклар;

к) өч һәм аннан да күбрәк баласы булган гражданнар өчен гайлә әгъзасы итеп тану турында, уллыкка (кызыллыкка) алу турында суд каарлары (билгеләмәләре яисә каарлары).

Әлеге пункттың «а», «б», «ж» - «к» пунктчаларында күрсәтелгән документлар гражданнар тарафыннан тапшырыла.

Әлеге пункттың «в» - «е» пунктчаларында күрсәтелгән документлар (белешмәләр) гражданнар тарафыннан үз инициативасы белән тапшырылырга мөмкин, ә күрсәтелгән документларны (белешмәләрне) тапшырмаган очракта, жирле үзидарә органы тарафыннан «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртиптә соратып алына.

Оешманың (учреждениенең) торак комиссиясе, жирле үзидарә органы әлеге пунктта күрсәтелгән документларны тапшырган гражданнарга, аларның исемлеген һәм тапшыру датасын күрсәтеп, документлар алу турында алу кәгазе бирә.»;

6 пунктта «учреждениеләр оештыра» сүzlәрен «оешмалар (учреждениеләр), жирле үзидарә органы оештыра» сүzlәренә алмаштырырга;

7 пункктта:

беренче абзацта «учреждениеләр 10 көн эчендә кабул итә» сүzlәрен «оешмалар (учреждениеләр), жирле үзидарә органы гаризаны биргән көннән алыш 10 көн эчендә кабул итә» сүzlәренә алмаштырырга;

«а» пунктчасында Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 ел, 17 июнь, 414 нче карары белән расланган «Торак төzelеше үсешенә ярдәм итү турында» 2008 елның 24 июлендәге 161-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гражданнарны торак белән тәэммин итү максатларында төzelә торган торак-төzelеш кооперативлары әгъзаларына кабул ителергә мөмкин аерым категориядәге гражданнарның» сүzlәрен төшереп калдырырга;

«б» пунктына «, жирле үзидарә органы соравы буенча алынырга мөмкин булган документлардан тыш» сүzlәрен өстәргә;

10 пунктны түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«10. Иsemлекнең 1.1 пунктындагы «а» - «г» пунктчаларында hәm 1.2 пунктында курсәтелгән гражданнар исемлекләргә Торак комиссиясе тарафыннан, өч hәм аннан да күбрәк баласы булган гражданнар - яшәү урыны буенча жирле үзидарә органы тарафыннан кертелә. Курсәтелгән исемлекләр әлеге Кагыйдәләргә 2 нче күшымта нигезендәге форма буенча төzelә.»;

11 пунктны түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«11. Татарстан Республикасы карамагындагы дәүләт белем бирү оешмалары, Татарстан Республикасы карамагындагы социаль хезмәт күрсәту оешмалары, Татарстан Республикасы карамагындагы дәүләт сәlamәтлек саклау учреждениеләре, Татарстан Республикасы карамагындагы дәүләт мәдәният учреждениеләре исемлекләрне Татарстан Республикасы Мәгариф hәм фән министрлыгына, Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмmin итү hәм социаль яклау министрлыгына, Татарстан Республикасы Сәlamәtлек саклау министрлыгына, Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгына (алга таба - тармак министрлыкларына) тапшыралар.»;

12 пунктны түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«12. Муниципаль мәгариф оешмалары, муниципаль сәlamәtлек саклау учреждениеләре, муниципаль мәдәният учреждениеләре исемлекләрне оешманың (учреждениенең) урнашкан урыны буенча жирле үзидарә органнарына тапшыралар.»;

13 пунктта «торак-төzelеш кооперативлары әгъзаларына кабул ителү хокукуна ия гражданнар,» сүzlәрен төшереп калдырырга;

14 пунктта «учреждениеләр» сүzen төшереп калдырырга.

16 пунктта «15 октябрьгә кадәр» сүzlәрен «ел саен, 15 октябрьгә кадәр» сүzlәренә алмаштырырга;

әлеге Кагыйдәләргә 1 нче күшымтада:

нумерация исемен тубәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«Татарстан Республикасында торак-төzelеш кооперативлары әгъзаларына кабул ителү хокукуна ия гражданнарын исемлекләрен төзу кагыйдәләренә 1 нче күшымта»;

«Торак комиссиясе житәкчесенә» сүzlәрен «Торак комиссиясе (жирле үзидарә органы) житәкчесенә» сүzlәренә алмаштырырга;

«Ф.И.Ә.И.» сүзләрен «Ф.И.Ә.И. (соңғысы - булган очракта)» сүзләренә алмаштырырга;

"Татарстан Республикасында «Торак төзелеше үсешенә ярдәм турында» 2008 елның 24 июлендәге 161-ФЗ номерлы Федераль закон белән» сүзләрен «Россия Федерациясе Жир кодексын гамәлгә керту турында» 2001 елның 25 октябрендәге 137-ФЗ номерлы федераль закон, «Торак төзелеше үсешенә ярдәм турында» 2008 елның 24 июлендәге 161-ФЗ номерлы федераль закон белән (кирәклесенең астына сыйзарга)» сүзләренә алмаштырырга;

әлеге Кагыйдәләргә 2 нче кушымтада:

нумерация исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Татарстан Республикасында торак-төзелеш кооперативлары әгъзаларына кабул ителү хокукуна ия гражданнарың исемлекләрен төзү кагыйдәләренә 2 нче кушымта»;

“Учреждение житәкчесе” сүзләрен “Оешма (учреждение, жирле үзидарә органы) житәкчесе” сүзләренә алмаштырырга;

«Ф.И.Ә.И.» сүзләрен «Ф.И.Ә.И. (соңғысы - булган очракта)» сүзләренә алмаштырырга;

исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Торак-төзелеш кооперативы әгъзалыгына кабул итепергә хокуку булган гражданнар исемлеге»;

5 графа исемендә «бюджет» сүзен «гражданнар» сүзенә алмаштырырга;

7 графа исемендә «учреждениеләр» сүзен «оешмалар (учреждениеләр)» сүзләренә алмаштырырга;

8 графа исемендә «хокуклар» сүзен «күчемсез милек» сүзләренә алмаштырырга;

түбәндәге эчтәлекле искәрмә өстәргә:

«Искәрмә. Өч һәм аннан да күбрәк баласы булган гражданнарга карата 6 һәм 7 графалар тутырылмый.»;

әлеге Кагыйдәләргә 3 нче кушымтада:

нумерация исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Татарстан Республикасында торак-төзелеш кооперативлары әгъзаларына кабул ителү хокукуна ия гражданнарың исемлекләрен төзү кагыйдәләренә 3 нче кушымта»;

«Ф.И.Ә.И.» сүзләрен «Ф.И.Ә.И. (соңғысы - булган очракта)» сүзләренә алмаштырырга;

исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Торак-төзелеш кооперативы әгъзалыгына кабул итепергә хокуку булган гражданнарың жыелма исемлеге

(тармак министрлыгы, муниципаль берәмлек
»;

атамасы)

5 графа исемендә «бюджет» сүзен «гражданнар» сүзенә алмаштырырга;

7 графа исемендә «учреждениеләр» сүзен «оешмалар (учреждениеләр)» сүзләренә алмаштырырга;

8 графа исемендә «хокуклар» сүзен «күчемсез милек» сүзләренә алмаштырырга;
түбәндәгә эchtәlekле искәрмә ёстәргә:
«Искәрмә. Өч hәм аннан да күбрәк баласы булган гражданнарга карата 6 hәм 7 графалар тутырылмый.»;
элеге Кагыйдәләргә 4 нче күшымтада:
нумерация исемен түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:
«Татарстан Республикасында торак-төzelеш кооперативлары әгъзаларына кабул ителү хокукуна ия гражданнарың исемлекләрен төзү кагыйдәләренә 4 нче күшымта»;
«Ф.И.Ә.И.» сүзләрен «Ф.И.Ә.И. (соңғысы - булган очракта)» сүзләренә алмаштырырга;
исемен түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:
«Татарстан Республикасы буенча торак-төzelеш кооперативы әгъзалыгына кабул итергә хокуку булган гражданнарың жыелма исемлеге _____ елга»;
5 графа исемендә «бюджет» сүзен «гражданнар» сүзенә алмаштырырга;
7 графа исемендә «учреждениеләр» сүзен «оешмалар (учреждениеләр)» сүзләренә алмаштырырга;
8 графа исемендә «хокуклар» сүзен «күчемсез милек» сүзләренә алмаштырырга;
түбәндәгә эchtәlekле искәрмә ёстәргә:
«Искәрмә. Өч hәм аннан да күбрәк баласы булган гражданнарга карата 6 hәм 7 графалар тутырылмый.».

Татарстан Республикасы
Премьер-министры

А.В.Песошин

Татарстан Республикасы
Министрлар Кабинетының
2013 ел, 17 июнь, 414 нче
каары белән расланды
(Татарстан Республикасы
Министрлар Кабинетының
2023 ел, 2 февраль, 83 нче
каары редакциясендә)

Торак-төзелеш кооперативлары әгъзаларына кабул итегергә мөмкин аерым
категориядәге гражданнар исемлеге һәм Татарстан Республикасында мондый
кооперативлар әгъзалыгына кабул итегергә хокуку булган гражданнар
исемлекләренә күрсәтелгән гражданнарны кертү нигезләре

I. Торак-төзелеш кооперативлары әгъзаларына кабул итегергә мөмкин булган аерым
категориядәге гражданнар исемлеге

1.1. «Россия Федерациясе Жир кодексын гамәлгә кертү турында» 2001 елның
25 октябрендәге 137-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гражданнарны торак
белән тәэммин итү максатларында төзелә торган торак-төзелеш кооперативлары
әгъзаларына Татарстан Республикасында гражданнарның түбәндәге категорияләре
кабул итегергә мөмкин:

- а) Татарстан Республикасы карамагындагы дәүләт мәгариф оешмаларында,
муниципаль мәгариф оешмаларында эшләү төп эш урыны булып торган гражданнар;
- б) Татарстан Республикасы карамагындагы социаль хезмәт күрсәту
оешмаларында эшләү төп эш урыны булып торган гражданнар;

б) Татарстан Республикасы карамагындагы дәүләт сәламәтлек саклау
оешмаларында, муниципаль сәламәтлек саклау оешмаларында эшләү төп эш урыны
булып торган гражданнар;

а) Татарстан Республикасы карамагындагы дәүләт мәдәният учреждение-
ләрендә, муниципаль мәдәният учреждениеләрендә эшләү төп эш урыны булып
торган гражданнар;

д) ёч һәм аннан да күбрәк баласы булган гражданнар.

1.2. «Торак төзелеше үсешенә ярдәм итү турында» 2008 елның 24 июлендәге
161-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гражданнарны торак белән тәэммин итү
максатларында төзелә торган торак-төзелеш кооперативлары әгъзаларына Татарстан
Республикасында гражданнарның түбәндәге категорияләре кабул итегергә мөмкин:

а) Татарстан Республикасы карамагындагы дәүләт мәгариф оешмаларында яки
муниципаль мәгариф оешмаларында эшләү төп эш урыны булып торган гражданнар;

б) Татарстан Республикасы карамагындагы социаль хезмәт күрсәту
оешмаларында эшләү төп эш урыны булып торган гражданнар;

б) Татарстан Республикасы карамагындагы дәүләт сәламәтлек саклау
оешмаларында яки муниципаль сәламәтлек саклау оешмаларында эшләү төп эш
урны булып торган гражданнар;

а) Татарстан Республикасы карамагындагы дәүләт мәдәният учреждениеләрендә яки муниципаль мәдәният учреждениеләрендә эшләү төп эш урыны булып торган гражданнар.

II. Гражданнарны торак-төзелеш кооперативлары әгъзаларына кабул ителү хокукуна ия гражданнар исемлекләренә керту нигезләре

2.1. Торак-төзелеш кооперативлары әгъзаларына әлеге Исемлекнең 1.1 һәм 1.2 пунктында күрсәтелгән гражданнар кертелә, бер үк вакытта түбәндәге нигезләр булганда:

гражданың әлеге Исемлекнең 1.1 пунктындағы «а» - «г» пунктчаларында һәм 1.2 пунктында күрсәтелгән оешмаларда (учреждениеләрдә) эшчәнлегенән гомуми стажы кимендә биш ел тәшкил итә (әлеге Исемлекнең 1.1 пунктындағы «а» - «г» пунктчаларында һәм 1.2 пунктында күрсәтелгән гражданнар өчен);

18 яшькә кадәрге өч һәм аннан күбрәк бала (шул исәптән уллыкка алынган, кызылыкка алынган) булу (әлеге Исемлекнең 1.1 пунктындағы «д» пунктчасында күрсәтелгән гражданнар өчен);

гражданың «Күчемсез мәлкәтне дәүләт теркәвенә алу турында» 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль закон гамәлгә кертелгәннән соң индивидуаль торак төзелеше хокукунда индивидуаль торак төзелеше яисә аренда өчен Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенә башкарма органнары яисә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренән жирле үзидарә органнары тарафыннан бирелгән жир кишәрлеге юк;

граждан торак урынына мохтаж дип танылган;

граждан аерым категориядәге гражданнарны торак белән тәэммин итү буенча федераль һәм республика программаларында катнашмый.
